

กรอบสมรรถนะทางการลงทุน
พร้อมทักษะการเงินดิจิทัล
และทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน

กลุ่มผู้มีงานทำ
(ผู้ประกอบการ)

Presented To
Capital Market Development Fund

Presented By
Fiscal Policy Research Institute

กลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ)

กลุ่มที่ 4 ผู้มีงานทำ

ผู้ประกอบการ

1. การใช้งานกรอบสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน

กรอบสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืนถูกออกแบบมาเพื่อใช้ในการชี้แนะสมรรถนะทางการลงทุนที่จำเป็นสำหรับกลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ) เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินในอนาคต โดยเป็นกรอบสมรรถนะการลงทุนเป็นกรอบสมรรถนะที่ต่อยอดจากกรอบสมรรถนะทางการเงินโดยผู้ที่จะเป็นนักลงทุนที่ดีควรจะมีพื้นฐานสมรรถนะทางเดินที่เข้มแข็งด้วยและจะเป็นกรอบสมรรถนะที่สำคัญซึ่งจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายความมั่นคงทางการเงินของแต่ละบุคคลให้เร็วขึ้นด้วย ในขณะเดียวกัน ทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืนก็จะมีบทบาทต่อโอกาสและการตัดสินใจมากขึ้นในอนาคต

กรอบสมรรถนะทางการลงทุนเป็นกรอบสมรรถนะสำคัญที่ช่วยให้กลุ่มผู้มีงานทำมีโอกาสได้ผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายไว้ภายใต้ความเสี่ยงที่นักลงทุนสามารถรับได้ และสามารถเอาตัวรอดในตลาดทุนที่มีความผันผวนและมีความเสี่ยงจากการถูกหลอกลวงและภัยจากไซเบอร์ ดังนั้นกรอบสมรรถนะทางการลงทุนจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความพร้อมและจะมีความพร้อมในการลงทุน กลุ่มที่ไม่มีความพร้อมในการลงทุน และกลุ่มผู้ถ่ายทอดความรู้และทักษะทางการลงทุน¹ โดยกรอบสมรรถนะทางการลงทุนของกลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ) จะเป็นกรอบสมรรถนะทางการลงทุนสำหรับกลุ่มที่มีความพร้อมในการลงทุน

กรอบสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะทางการเงินเพื่อความยั่งยืนได้ถูกออกแบบให้มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน สามารถเลือกใช้งานสมรรถนะทางการลงทุนอย่างเดียว หรือเลือกใช้ทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะทางการเงินเพื่อความยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพียง 2 กลุ่มก็ได้ สำหรับการเปรียบเทียบสมรรถนะทางการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาให้กรอบสมรรถนะทางการลงทุนเหมือนกับกรอบของ IOSCO-OECD ที่มีการแบ่งสมรรถนะออกเป็นเนื้อหา 7 ด้าน ในเนื้อหาแต่ละด้านจะมีสมรรถนะทางการลงทุนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้จะมีการนำสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงในกรอบสมรรถนะทางการเงินพร้อมทักษะทางการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืนของกลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ) มาเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะทางการลงทุนนี้ด้วย

การแบ่งสมรรถนะทางการลงทุนยังสามารถแบ่งตามมิติของขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังและสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงในตลาดทุนได้ ซึ่งจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ความรู้ (Knowledge) ความคิด (Attitude) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นของการมีความรู้

¹ กลุ่มแรกจะประกอบด้วย กลุ่มอุดมศึกษา กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มผู้สูงอายุ/ผู้เกษียณอายุ กลุ่มผู้มีงานทำ (เอกชนมีนายจ้าง ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ และ ผู้ประกอบการ) กลุ่มภาครัฐ และกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางการเงินสูง (ได้แก่ กลุ่มผู้พิการ) และกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มประชาชนฐานราก และกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางการเงินสูง ซึ่งทุกกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มตามความพร้อมของการลงทุนจะต้องมีสมรรถนะทางการลงทุนหลักเหมือนกัน

ทางการลงทุน การมีความคิดที่จะนำความรู้ไปใช้ และการลงมือปฏิบัติจริงจนกลายเป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดผลตอบแทนทางการลงทุนที่คาดหวังได้ โดยคำนึงความสำคัญของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าที่รวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัลและการตื่นตัวต่อความยั่งยืน

ส่วนที่เหลือของกรอบสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะทางการเงินดิจิทัลและการเงินเพื่อความยั่งยืนฉบับนี้จะแบ่งตามหัวข้อดังนี้ ส่วนที่สองจะเป็นนิยามกลุ่มเป้าหมาย ส่วนที่ 3 จะเป็นภาพรวมของสมรรถนะทางการลงทุนที่จำเป็นสำหรับกลุ่มนี้ ในขณะที่ ส่วนที่ 4 ส่วนที่ 5 และส่วนที่ 6 เป็นสาระสำคัญของสมรรถนะทางการลงทุนที่จำเป็นสำหรับกลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ) ทักษะการเงินดิจิทัล และทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน ตามลำดับ ส่วนสุดท้ายจะเป็นรายละเอียดของสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินที่ยั่งยืนสำหรับกลุ่มผู้มีงานทำ (ผู้ประกอบการ)

II. นิยามกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่มีรายได้จากการประกอบธุรกิจ

III. ภาพรวม

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจจะมีความต้องการสมรรถนะทางการลงทุนใกล้เคียงกับกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวคือ กลุ่มนี้มีประสบการณ์การทำงานและเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการสร้างรายได้ จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือเคยทำอาชีพอิสระ เคยเป็นลูกจ้างในภาคส่วนต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ และมีความรู้ทางการเงินที่ดีกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้นจะถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่มีความพร้อมในการลงทุน

กลุ่มนี้จะต้องมีสมรรถนะทางการลงทุนครบทุกด้านเพื่อที่จะมีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนที่ดี และสามารถจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนรวมถึงกลไกและการถูกหลอกในการลงทุน โดยจะต้องเข้าความรู้พื้นฐานทางด้านการลงทุน เช่น ความสำคัญของการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน มีความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สำหรับการลงทุนและสามารถเลือกผลิตภัณฑ์การลงทุนที่เหมาะสมกับตัวเองได้ มีความสามารถในการซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการเงินและขอคำปรึกษาและข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนได้ มีความสามารถในการติดตามผลตอบแทนในการลงทุนและสามารถปรับพอร์ตการลงทุนตามสถานการณ์และวัตถุประสงค์การลงทุนได้ รู้จักสิทธิและความรับผิดชอบของนักลงทุน เข้าใจถึงอิทธิพลของอารมณ์และความคิดที่มีต่อการตัดสินใจลงทุน รู้เท่าทันกลไกและการถูกหลอกใจการลงทุน และสามารถนำข้อมูลหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการลงทุนเพื่อให้มีผลตอบแทนของการลงทุนที่ยั่งยืน

โดยสรุป สามารถแสดงสมรรถนะทางการลงทุน พร้อมทักษะทางการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ ได้ดังนี้²

² หมายเหตุ: IK = ความรู้ทางการลงทุน IA = ความคิดทางการลงทุน IB = พฤติกรรมทางการลงทุน

สมรรถนะทางการลงทุน

เนื้อหา	ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)	IK1 IK2 IK3 IK4 IK5 IK6 IK7 IK8 IK26 IK27 IK46 IK49 IK50 IK53 IK89 IK92 IK93 IK105 IK108 IK109 IK105 IK153	IA1 IA2 IA3 IA4 IA5 IA6 IA7 IA50 IA51 IA52	IB1 IB2 IB3 IB26 IB31 IB36 IB49 IB56 IB59 IB102
2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)	IK9 IK10 IK11 IK35 IK36 IK41 IK47 IK48 IK51 IK52 IK56 IK60 IK90 IK91 IK94 IK131 IK132 IK133 IK134	IA8 IA9 IA10 IA41 IA44 IA49 IA64	IB4 IB5 IB6 IB25 IB30 IB37 IB39 IB57 IB58 IB60 IB66 IB74 IB82
3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)	IK12 IK13 IK14 IK15 IK43 IK112 IK113	IA11 IA12 IA13 IA14 IA15 IA16 IA42	IB7 IB8 IB9 IB10 IB40 IB68
4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)	IK16 IK17 IK18 IK45 IK54 IK59 IK80 IK88 IK130 IK154	IA17 IA18 IA19 IA20 IA39 IA40 IA43	IB11 IB12 IB32 IB33 IB34 IB35 IB38 IB42 IB43 IB80 IB81 IB83 IB84 IB106
5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)	IK19 IK20 IK21 IK44 IK57 IK58 IK152	IA21 IA22 IA23 IA24 IA25	IB13 IB14 IB15 IB16 IB17 IB18 IB41 IB97 IB98

เนื้อหา	ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
6. อคติเชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุน (Behavioral Biases Related to Investing)	IK22 IK23 IK61 IK62	IA26 IA27 IA28	IB19 IB20
7. กลโกงและการถูกหลอกลงทุน (Investment Scams and Fraud)	IK24 IK25 IK42 IK143 IK144 IK149	IA29 IA30 IA31	IB21 IB22 IB23 IB24 IB95

ทักษะการเงินดิจิทัล

เนื้อหา	ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)	IK36 IK41 IK56	IA44	IB30 IB60
3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)	IK15 IK43	IA11	
4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)			IB35
5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)	IK58 IK120		
7. กลโกงและการถูกหลอกลงทุน (Investment Scams and Fraud)	IK142 IK143 IK144		

ทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน

เนื้อหา	ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)	IK108 IK109		IB102
2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)	IK47 IK48 IK52 IK94 IK131 IK132 IK133 IK134	IA41 IA49 IA64	IB37 IB39 IB58 IB66 IB82
3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)		IA42	IB140
4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)	IK59 IK130 IK154	IA40	IB38 IB43 IB80 IB81 IB83 IB84
5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)	IK44		IB41

เนื้อหา	ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
7. กลโกงและการถูกหลอกลวงลงทุน (Investment Scams and Fraud)	IK149		IB95

IV. สมรรถนะทางการลงทุนที่จำเป็นสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ

1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)

เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวกับรู้ถึงแนวความคิดที่สำคัญสำหรับนักลงทุน ได้แก่ ความจำเป็นของการออมเพื่อการลงทุนและความแตกต่างระหว่างการออมกับการลงทุน ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อผลตอบแทน (เช่น ความเสี่ยง อัตราเงินเฟ้อ การถัวเฉลี่ยต้นทุนในการลงทุน) ความสำคัญของการกระจายความเสี่ยงของการลงทุน ความจำเป็นของการมีข้อมูลเพียงพอสำหรับการตัดสินใจการลงทุน การวางแผนการลงทุน และการติดตามพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดทุน

2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้นักลงทุนรู้จักและมีข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนในการเปรียบเทียบและเลือกผลิตภัณฑ์การลงทุนที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง

3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)

เป็นสมรรถนะที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน การใช้บริการในการซื้อขายและเข้าใจในการเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย การขอคำปรึกษาและข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อจำเป็น และมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกลงทุน

4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

เป็นสมรรถนะในการติดตามการลงทุนและปรับการจัดพอร์ตการลงทุนอย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ของการลงทุนที่วางไว้

5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and responsibilities)

เป็นสมรรถนะที่ทำให้รู้จักสิทธิของนักลงทุนในการขอข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนและสัญญาและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ให้บริการการลงทุน เข้าใจในความรับผิดชอบ รวมถึงหน้าที่ในการเสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการลดหย่อนภาษี และมาตรการคุ้มครองนักลงทุนทั้งในเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล การร้องเรียน และการเยียวยา

6. อคติเชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุน (Behavioral Biases Related to Investing)

เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เข้าใจถึงอิทธิพลของอารมณ์หรือความคิดที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนและสามารถเตือนสติให้ตนเองใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอในการตัดสินใจลงทุน

7. กลโกงและการถูกหลอกในการลงทุน (Investment Scams and Fraud)

เป็นสมรรถนะในรู้เท่าทันกลโกงในรูปแบบต่าง ๆ และสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกหลอกหลวง สามารถเข้าใจความเสี่ยงของการทำธุรกรรมออนไลน์และสามารถใช้บริการทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

V. ทักษะการเงินดิจิทัล

1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)

เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกลางและน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการลงทุนโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ดิจิทัลได้ นอกจากนี้ยังเข้าใจผลกระทบของการตัดสินใจการลงทุนผลิตภัณฑ์การลงทุนดิจิทัลได้

2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

เป็นความสามารถที่เกี่ยวกับการเข้าใจผลิตภัณฑ์การลงทุนดิจิทัล ทั้งการรู้จักผลิตภัณฑ์การลงทุนดิจิทัลประเภทต่าง ๆ เข้าใจวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ และทราบเกี่ยวกับความเสี่ยงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ สำหรับการลงทุนในผลิตภัณฑ์การลงทุนดิจิทัล

3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)

เป็นความสามารถที่เกี่ยวกับการรู้จักช่องทางในการลงทุนและการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุนทางออนไลน์ ใช้เครื่องมือและข้อมูลที่เป็นกลางเป็นอิสระในการช่วยการตัดสินใจลงทุน ทราบถึงความเสี่ยงทางไซเบอร์จากใช้แพลตฟอร์มการลงทุนออนไลน์

4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

เป็นสมรรถนะในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาสินทรัพย์ดิจิทัลที่ถือครองอยู่เสมอเพื่อสำหรับใช้ในการวางแผนการลงทุน

5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)

เป็นความสามารถตระหนักถึงความสำคัญของการขโมยข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงผลกระทบทางการเงินที่เกิดขึ้นตามมาและการมีส่วนร่วมในฐานะผู้ถือหุ้นโดยใช้อุปกรณ์ดิจิทัล

6. กลโกงและการถูกหลอกในการลงทุน (Investment Scams and Fraud)

เป็นสมรรถนะในการลงทุนผ่านช่องทางออนไลน์อย่างปลอดภัยโดยรู้เท่าทันมิจฉาชีพ และสามารถใช้สินทรัพย์ดิจิทัลและใช้งานแพลตฟอร์มการลงทุนออนไลน์อย่างปลอดภัย

VI. ทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน

1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)

เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวกับรู้ถึงแนวความคิดที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนและความยั่งยืน มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิด ESG (Environment, Social and Governance) ความเชื่อมโยงเกี่ยวกับเป้าหมายทางความยั่งยืน นโยบายของภาครัฐ และผลกระทบต่อการลงทุน

2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้นักลงทุนรู้จักและมีข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อความยั่งยืน ในการเปรียบเทียบและเลือกลงทุนในบริษัทที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อความยั่งยืนที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง

3. กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)

เป็นสมรรถนะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน เข้าใจปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจลงทุนเพื่อความยั่งยืนและตัดสินใจลงทุนได้ตามจุดยืนด้านความยั่งยืนของตนเอง

4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

เป็นสมรรถนะในการติดตามการลงทุนเพื่อความยั่งยืนและปรับการจัดพอร์ตการลงทุนอย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ของการลงทุนเพื่อความยั่งยืนของตนเองที่วางไว้ได้

5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)

เป็นสมรรถนะที่ทำให้รู้จักสิทธิของนักลงทุนและผลประโยชน์ของการลงทุนเพื่อความยั่งยืน และสามารถมีส่วนร่วมในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ถือหุ้น โดยพิจารณาว่าสอดคล้องของการดำเนินงานของบริษัทกับเกณฑ์ความยั่งยืน ESG

6. กลโกงและการถูกหลอกในการลงทุน (Investment Scams and Fraud)

เป็นสมรรถนะในรู้เท่าทันความไม่โปร่งใสเกี่ยวกับการลงทุนหรือการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของบริษัท ที่ต้องการเข้าไปลงทุนหรือซื้อผลิตภัณฑ์การลงทุนเกี่ยวกับบริษัทนั้น โดยการลงทุนหรือการดำเนินงานนั้น ไม่ได้ลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมจริง (Greenwashing)

VII. รายละเอียดของสมรรถนะทางการลงทุนพร้อมทักษะการเงินดิจิทัลและทักษะการเงินที่ยั่งยืนสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ

สมรรถนะทางการลงทุน

เนื้อหา: 1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK1 อธิบายความแตกต่างระหว่างการออมและการลงทุน	IA1 สะสมเงินสำหรับสภาพคล่อง (กองทุนฉุกเฉิน) ก่อนตัดสินใจลงทุน	IB1 รับรู้ว่ามีมูลค่าของการลงทุนอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลง
IK2 อธิบายความแตกต่างระหว่างการลงทุนและการเก็งกำไร	IA2 เลือกการลงทุนที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การลงทุนของแต่ละบุคคล	IB2 รับรู้ว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาซึ่งความเสี่ยงได้มากขึ้น
IK3 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทนที่อาจเกิดขึ้น	IA3 กระจายการลงทุน	IB3 มองการลงทุนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผนทางการเงินมากกว่าการเก็งกำไร
IK4 อธิบายผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อต่อแผนทางการเงินระยะยาวและการลงทุนระยะยาว	IA4 พิจารณาการลงทุนโดยสามารถอธิบายคุณสมบัติค่าธรรมเนียม และความเสี่ยงได้	IB26 สามารถออมเงินก่อนที่จะลงทุน
IK5 อธิบายผลของการทบต้นต่อการสะสมความมั่งคั่ง	IA5 สามารถกำหนดวัตถุประสงค์การลงทุนในแต่ละครั้งได้	IB31 สามารถสร้างพอร์ตโฟลิโอการลงทุน (Investment Portfolio) ที่มีการกระจายความเสี่ยง
IK6 อธิบายประโยชน์ของการกระจายการลงทุน	IA6 ประเมินระดับการยอมรับความเสี่ยงอีกครั้งเมื่อมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม	IB36 สามารถคำนวณสัดส่วนของมูลค่าการลงทุนเพื่อปรับพอร์ตการลงทุนให้เหมาะสม
IK7 อธิบายความเสี่ยงของการกู้ยืมเงิน (หรือเลเวอเรจ) เพื่อลงทุน	IA7 ลงทุนอย่างสม่ำเสมอและมีวินัยเพื่อเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว	IB49 ทำการติดตามการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการลงทุนสินทรัพย์ และหนี้สิน
IK8 อธิบายผลกระทบของการถัวเฉลี่ยต้นทุนในการลงทุน	IA50 มีแรงจูงใจที่จะนำข้อมูล สถิติ หรือตัวเลขที่มีอยู่มาประกอบการพิจารณาความเสี่ยง	IB56 ทำการวางแผนสร้างความมั่งคั่งทางการเงินตั้งแต่ช่วงวัยเริ่มทำงาน
IK26 รู้ว่าสินทรัพย์หรือการลงทุนสามารถเป็นแหล่งรายได้ได้อย่างไร	IA51 มีแรงจูงใจที่จะระบุระดับความเสี่ยงของตนเองรวมถึงกำหนดระดับความเสี่ยงสูงสุดที่ตนเองจะยอมรับได้	IB59 สามารถกำหนดความเสี่ยงที่เหมาะสมกับตนเอง
IK27 ทำความเข้าใจการทำงานของตลาดทุนและข้อกำหนดในการเข้าถึงตลาดทุน	IA52 มีความมั่นใจที่จะรับความเสี่ยงทางการลงทุนที่ประเมินได้	IB102 เลือกกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้สินทรัพย์ที่ลงทุนมีความยืดหยุ่นต่อปัจจัยและความเสี่ยงระยะกลางถึงระยะยาว (รวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK46 เข้าใจถึงประโยชน์ของการแยกพอร์ตการลงทุนตามเป้าหมาย IK49 รู้ว่าค่าธรรมเนียมและค่าธรรมเนียมประเภทต่าง ๆ (ครั้งเดียวและต่อเนื่องทางตรงและทางอ้อม) อาจมีผลกระทบอย่างมากต่อประสิทธิภาพการลงทุน IK50 ตระหนักถึงความเสี่ยงเพิ่มเติมในการตัดสินใจลงทุนที่ไม่มีข้อมูล IK53 เข้าใจถึงประโยชน์ของการถือพอร์ตการลงทุนที่หลากหลาย IK89 รู้ความสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางการเงินตั้งแต่เริ่มทำงาน โดยเริ่มออมเพื่อการเกษียณตั้งแต่อายุน้อย IK92 รู้ว่ามีเครื่องมือบนช่องทางออนไลน์ที่นำเชื่อถือเพื่อใช้ในการคำนวณเงินเกษียณ และบริหารจัดการเงินเพื่อการเกษียณ IK93 รู้ความสำคัญของการวางแผนใช้จ่ายเงินในช่วงหลังจากเกษียณอายุ IK102 ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทุกครั้งเมื่อตัดสินใจเรื่องการเงิน เช่น ความเสี่ยงที่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้เมื่อซื้อบ้าน ความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้เมื่อทำการลงทุน IK105 เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการน้อมนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการลงทุน IK108 เข้าใจว่าปัจจัยด้านความยั่งยืนและนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ อาจมีผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนของการลงทุน		

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK109 รู้ว่าความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม หรือ ธรรมาภิบาลอาจส่งผลกระทบต่อผลการ ดำเนินงานด้านการเงินของบริษัท IK153 ความเข้าใจว่าโครงสร้างของระบบการเงินอาจ ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจสร้างธุรกิจใหม่		

เนื้อหา: 2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK9 ระบุและเปรียบเทียบคุณลักษณะและความเสี่ยง ของสินทรัพย์ประเภทต่างๆ IK10 ระบุปัจจัยต่างๆ และวิธีที่ปัจจัยเหล่านั้น จะมีผลต่อมูลค่าของการลงทุน	IA8 วิจัยและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์การลงทุนที่มี ศักยภาพภายในประเภทสินทรัพย์เดียวกัน IA9 ใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมเพื่อเปรียบเทียบการลงทุน ที่คล้ายกัน	IB4 มั่นใจที่จะทำการศึกษาวินิจฉัยภาพการลงทุน ก่อนตัดสินใจ IB5 มีแรงบันดาลใจในการวิจัยขอบเขตของการลงทุน สำหรับผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อตัดสินใจทาง การเงินและจริยธรรมเกี่ยวกับความเหมาะสม IB6 รับรู้ว่าผลการดำเนินงานในอดีตของการลงทุน ไม่ได้บ่งชี้ถึงผลตอบแทนในอนาคต IB25 สามารถลงทุนตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง
IK11 อธิบายค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ การลงทุน IK35 รู้ว่าราคาของผลิตภัณฑ์การลงทุนเดียวกัน อาจแตกต่างกันไปตามผู้ให้บริการและช่องทางการ ขาย เช่น ทองคำ IK36 เข้าใจว่าค่าธรรมเนียม ค่าคอมมิชชั่น และ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของผลิตภัณฑ์การลงทุนขึ้นอยู่กับ ผู้ให้บริการและช่องทางการขาย IK41 ตระหนักถึงความเสี่ยงของการใช้คริปโทเคอร์เรนซี ในการชำระเงินหรือการลงทุน และความเสี่ยงที่ เกี่ยวข้องกับ “แพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์ เรนซี” (เช่น ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีหรือความ เสี่ยงอื่น ๆ) ซึ่งอาจส่งผลกระทบทางการเงิน	IA10 ประเมินอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงจากผลิตภัณฑ์ การลงทุน IA41 ตระหนักว่าควรสอบถามเกี่ยวกับขอบเขตของ ผลิตภัณฑ์การลงทุนว่าตรงตามเกณฑ์ความยั่งยืน หรือไม่ IA44 มีแรงจูงใจในการติดตามการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีเกิดใหม่ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และ บริการทางการเงิน IA49 มั่นใจที่จะถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุน เพื่อการเกษียณ ว่ามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ ความยั่งยืนหรือไม่	IB30 รู้วิธีใช้คริปโทเคอร์เรนซีประเภทต่าง ๆ อย่างปลอดภัยและเป็นไปตามกฎหมาย IB37 หาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สอดคล้องกับ ความต้องการด้านความยั่งยืนของตนเอง

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK47 รู้จักผลิตภัณฑ์การลงทุนอย่างยั่งยืนที่มีอยู่ในตลาด เช่น หุ้นยั่งยืน	IA64 มีแรงจูงใจในการเลือกผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สอดคล้องกับความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืน	IB39 สามารถสอบถามที่ปรึกษาทางการเงินเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนที่มีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความยั่งยืน
IK48 รู้ปัจจัยความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ เพื่อตัดสินใจเลือกลงทุนในธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืน (ESG)		IB57 สามารถเลือกแผนเกษียณและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้หลังเกษียณมีเงินเพียงพอ
IK51 เข้าใจว่าหุ้นหรือกองทุนเดียวกันสามารถมีราคาซื้อ/ขายที่แตกต่างกันในเวลาที่แตกต่างกัน		IB58 เลือกผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อการเกษียณให้สอดคล้องกับความเสี่ยงของตนเองและมีคุณลักษณะด้านความยั่งยืน
IK52 รู้ว่าผลิตภัณฑ์การลงทุนที่แตกต่างกันอาจมีลักษณะความยั่งยืนที่แตกต่างกัน (สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ หรือ ESG)		IB60 ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ เช่น ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ใช้บล็อกเชน (Blockchain) อย่างสินทรัพย์ดิจิทัล และ ICO (Initial Coin Offering)
IK56 ตระหนักถึงการมีอยู่ของ Crypto-Assets ประเภทต่าง ๆ และมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงและแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กลุ่มนี้		IB66 คำนึงถึงผลตอบแทนของการลงทุน ความมั่นคง และความยั่งยืนทางการเงินของตนเอง เมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน
IK60 ตระหนักว่ามูลค่าของการลงทุนในสินทรัพย์กลุ่มนี้ เช่น ทองคำอาจเพิ่มหรือลดลงอันเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ		IB74 มีความต้องการผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินคุณภาพดี โดยคำนึงถึงคุณลักษณะความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์และความชื่นชอบส่วนบุคคล
IK90 รู้จักผลิตภัณฑ์การเงินเพื่อการเกษียณประเภทต่าง ๆ ที่มีให้บริการ เช่น เงินบำนาญ เงินบำนาญประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ		IB82 สามารถค้นหาข้อมูลที่เปิดเผยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน รวมถึงข้อมูลด้านความยั่งยืน
IK91 รู้ความแตกต่างระหว่างเงินออมเพื่อการเกษียณภาคบังคับและภาคสมัครใจ		
IK94 รู้จักผลิตภัณฑ์การเงินเพื่อการเกษียณว่ามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ความยั่งยืนมากน้อยเพียงใด		

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK131 ตระหนักถึงการนำมาใช้และความหมายของมาตรฐานผลิตภัณฑ์และฉลากที่ยั่งยืนต่าง ๆ IK132 ตระหนักถึงข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลสำหรับบริษัททางการเงิน กองทุนและผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินอื่น ๆ รวมถึงข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนและการเข้าถึงเอกสารการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ IK133 รู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและจัดทำบันทึกเกี่ยวกับความยั่งยืนของกองทุน IK134 เข้าใจเอกสารการเปิดเผยเกี่ยวกับ บริษัท เงินทุนและผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินอื่น ๆ รวมถึงเอกสารการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน		

เนื้อหา: 3 กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK12 อธิบายลักษณะช่องทางในการซื้อ-ขายผลิตภัณฑ์ลงทุน IK13 ระบุบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้บริการทางการเงิน/คนกลางใน การซื้อและขายสินค้าการลงทุน	IA11 ใช้ทรัพยากร เครื่องมือ และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นกลางและเป็นอิสระเพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุน IA12 ถามคำถามผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลางเพื่อยืนยันความเข้าใจหรือชี้แจงความไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับคำแนะนำหรือคำแนะนำในการลงทุน IA13 ขอคำแนะนำทางการเงินอิสระเมื่อจำเป็น	IB7 มั่นใจในการตัดสินใจลงทุนอย่างมีข้อมูล IB8 มั่นใจที่จะตั้งคำถามกับข้อเสนอการลงทุนที่ดูดีเกินจริง IB9 มั่นใจที่จะสอบถามผู้ให้บริการทางการเงิน/คนกลางเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุน เพื่อขอคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ และคำตอบแทนในการทำธุรกรรม

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK14 อธิบายความเสี่ยงในการมอบหมายการจัดการบัญชีการลงทุนให้กับบุคคลที่สาม	IA14 เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของการซื้อ-ขายผลิตภัณฑ์ลงทุนผ่านช่องทางต่างๆ	IB10 มั่นใจในการประเมินระดับความน่าเชื่อถือที่สามารถลงทุนในผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลางรายใดรายหนึ่งได้
IK15 ระบุความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์จากการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลงทุน	IA15 ตรวจสอบและเก็บบันทึกการทำธุรกรรมเพื่อยืนยันว่าถูกต้องและเป็นของแท้	IB40 วิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์การออมและการลงทุนที่น่าเชื่อถือ
IK43 รู้ว่ามีช่องทางในการลงทุนที่หลากหลาย เช่น การซื้อผ่านเจ้าหน้าที่ ซื้อผ่านช่องทางออนไลน์	IA16 รับบริการจากผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลางที่ได้รับใบอนุญาต/ได้รับการควบคุมเพื่อซื้อและขายผลิตภัณฑ์การลงทุน	IB68 หาคำแนะนำทางการเงินจากผู้เชี่ยวชาญหรือแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เมื่อมีข้อสงสัย ต้องการความช่วยเหลือ และประเมินความน่าเชื่อถือก่อนนำไปใช้
IK112 รับทราบของหน่วยงานผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินลงทุน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเลือกขอคำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม	IA42 มีความมั่นใจและแรงจูงใจในการเปรียบเทียบระดับความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์การลงทุน เช่น ผลการประเมิน ESG การจัดอันดับองค์กรที่สะท้อนเป้าหมายความยั่งยืน	
IK113 รู้ว่าที่ปรึกษาทางการเงินลงทุนแต่ละรายอาจให้คำปรึกษาที่แตกต่างกัน		

เนื้อหา: 4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK16 อธิบายข้อมูลสำคัญในใบแจ้งยอดบัญชีการลงทุนหรือเอกสารยืนยันธุรกรรม	IA17 ตรวจสอบและเก็บใบแจ้งยอดบัญชีการลงทุน ธุรกรรม หรือเอกสารอื่น ๆ เป็นประจำ และขอสำเนาเอกสารเหล่านี้หากไม่ได้จัดเตรียมไว้ให้	IB11 มั่นใจบริหารจัดการลงทุนและปรับเปลี่ยนได้
IK17 ระบุผลกระทบของตัวเลือกต่างๆ ที่มีอยู่เมื่อมีการดำเนินการขององค์กร	IA18 ตรวจสอบผลการดำเนินงานของการลงทุนเป็นประจำเพื่อดูว่าเป็นไปตามระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การลงทุนในปัจจุบันหรือไม่	IB12 มีแรงจูงใจที่จะรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนที่มีอยู่และดำเนินการที่จำเป็น

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK18 แยกความแตกต่างระหว่างกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่รับรู้และที่รับรู้	IA19 ปรับสมดุลพอร์ตการลงทุนที่มีอยู่หากไม่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การลงทุนของแต่ละบุคคล	IB32 สามารถจัดพอร์ตการลงทุนโดยผสมผสานผลิตภัณฑ์การลงทุนต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น เงินบำนาญ ประกันชีวิต หรือผลิตภัณฑ์การลงทุนอื่น ๆ
IK45 รู้ถึงความสำคัญของการจัดพอร์ตการลงทุน (Asset allocation) ในผลิตภัณฑ์การลงทุนต่าง ๆ	IA20 อ่านการสื่อสารทั้งหมดที่ส่งเกี่ยวกับการลงทุนที่มีอยู่และดำเนินการตามความเหมาะสมตามความจำเป็น	IB33 สามารถเลือกกลยุทธ์การลงทุนตามสถานการณ์และความชอบส่วนบุคคล เช่น การลงทุนแบบ DCA (Dollar-Cost Averaging)
IK54 รู้ว่าทำไมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาการจัดสรรสินทรัพย์โดยรวมเมื่อลงทุน	IA39 มีความมั่นใจและมีแรงจูงใจในการจัดพอร์ตการลงทุนโดยประเมินความเหมาะสมรอบด้าน	IB34 ทำการติดตามการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ และปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม
IK59 ตระหนักว่ากลยุทธ์การลงทุนที่แตกต่างกันสามารถนำไปใช้ในการลงทุนตามความต้องการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของตนเอง เช่น หลีกเลี่ยงการลงทุนในบางภาคส่วนหรือ บริษัท หรือมีส่วนร่วมกับการกำหนดเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง	IA40 มีแรงจูงใจที่จะหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ถือครองอยู่หรืออยู่ในแผนที่จะลงทุน เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์นั้นตรงตามความต้องการด้านความยั่งยืนหรือไม่	IB35 สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงราคาสินทรัพย์ทางเลือกเพื่อการลงทุนที่เราถือครองอยู่เสมอ เช่น ทองคำ คริปโทเคอร์เรนซี
IK80 รู้วิธีการจัดพอร์ตการลงทุนอย่างง่าย	IA43 พิจารณาความเสี่ยงผลการดำเนินงานต้นทุนและลักษณะการลงทุนอื่น ๆ เมื่อจัดการและติดตามการลงทุน	IB38 สามารถผสมผสานความชอบส่วนบุคคล เป้าหมายการลงทุน ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ระยะเวลาในการลงทุน และความยั่งยืน มาใช้ในการตัดสินใจลงทุน
IK88 มีความรู้ในการเลือกการออมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ สหกรณ์		IB42 มั่นใจและมีแรงจูงใจในการเปรียบเทียบองค์ประกอบการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญนโยบายการประกันชีวิตเอ็นดาวเม้นท์ แผนการลงทุนร่วมกันหรือผลิตภัณฑ์การลงทุนอื่น ๆ เพื่อประเมินความเหมาะสมของพวกเขารวม
IK130 สามารถกำหนดความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืนได้โดยใช้ข้อมูลที่เชื่อถือได้		IB43 เลือกกลยุทธ์การลงทุนในแง่ของการถอนการลงทุนหรือการมีส่วนร่วมหรือทั้งสองตามสถานการณ์และความชอบส่วนบุคคล
IK154 เข้าใจว่าการตัดสินใจทางการเงินของแต่ละบุคคลมีผลต่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจชุมชนและสังคม		IB80 สามารถอธิบายความชอบของตนเองต่อผลิตภัณฑ์การลงทุนได้ (เช่น ในแง่ของความเสี่ยงหรือ

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
โดยรวม ผลกระทบแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับระดับความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ซื้อ		ความชอบ รวมถึงความชอบด้านความยั่งยืนของตนเอง)
		IB81 ตัดสินใจอย่างมีข้อมูลโดยสอดคล้องกับความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืนตามมาตรฐานและฉลากที่เชื่อถือได้สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เชื่อถือได้สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน IB83 สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืน และความต้องการอื่น ๆ โดยอาศัยข้อมูลที่เปิดเผยในกองทุน บริษัท หรือผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน IB84 เลือกกองทุนที่รับผิดชอบต่อข้อผูกพันในการมีส่วนร่วม เช่น โดยการตรวจสอบบันทึกการลงคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี IB106 ปรับสมดุลพอร์ตการลงทุนที่มีอยู่หากไม่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การลงทุนตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อหา: 5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK19 อธิบายสิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน ขอบเขตของมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุน รวมถึง ขั้นตอนการร้องเรียน/การเยียวยา	IA21 อ่านเอกสารการขายผลิตภัณฑ์การลงทุนก่อนซื้อ	IB13 มั่นใจในการใช้สิทธิของนักลงทุน
IK20 ระบุผลกระทบของการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เข้าใจผิด หรือไม่เพียงพอแก่ผู้ให้บริการ ทางการเงิน/ตัวกลาง	IA22 ตรวจสอบกับหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินว่า การลงทุนได้รับการควบคุม/จดทะเบียน และ มีการควบคุม/จดทะเบียนอย่างไร	IB14 รับรู้ว่าการดำเนินการตามสิทธิและความ รับผิดชอบของนักลงทุนจะช่วยลดโอกาส ที่การลงทุนจะผิดพลาด
IK21 ระบุผลกระทบของการลงนามในเอกสารกับ ผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลาง	IA23 ตรวจสอบกับหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินว่า ผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลางได้รับอนุญาต/ ควบคุม/จดทะเบียนเพื่อให้บริการดังกล่าวหรือไม่	IB15 รับรู้ข้อมูลทั้งหมดในเอกสาร (รวมถึงสิ่งพิมพ์ ขนาดเล็ก) อาจมีผลกระทบที่สำคัญ
IK44 ตระหนักถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับการถือ หุ้น รวมถึงผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนด้วย	IA24 ยื่นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการลงทุนหรือบริการกับ ฝ่ายสิทธิเมื่อมีข้อพิพาท	IB16 รับรู้ว่าการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และ เกี่ยวข้องแก่ผู้ให้บริการทางการเงิน/ตัวกลางถือ เป็นประโยชน์สูงสุดของแต่ละบุคคล
IK57 ตระหนักถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับ การถือหุ้นของบริษัท	IA25 ชี้แจงรายละเอียดทั้งหมดในเอกสารก่อนลงนาม และเก็บสำเนาไว้	IB17 รับรู้ว่าการลงทุนที่ไม่ได้รับการควบคุมมีความเสี่ยง สูงกว่าเนื่องจากมีการคุ้มครองผู้ลงทุนเพียง เล็กน้อย
IK58 ตระหนักถึงความเป็นไปได้และข้อกำหนดใน การเข้าร่วมในการกระทำของผู้ถือหุ้นรวมและ เครื่องมือดิจิทัลในการทำเช่นนั้น		IB18 ยอมรับความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางการเงิน ของการตัดสินใจลงทุนของแต่ละบุคคล
IK152 รู้จักผลิตภัณฑ์ทางการลงทุนและมาตรการที่ช่วย ลดหย่อนภาษี		IB41 สามารถมีส่วนร่วมในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ถือหุ้น โดยพิจารณาว่าสอดคล้องกับเกณฑ์ความยั่งยืน ESG และความชอบส่วนบุคคลหรือไม่
		IB97 ติดตามมาตรการทางภาษีที่อาจเกี่ยวข้องกับตนเอง
		IB98 สามารถวางแผนการจ่ายภาษีหรือขอคืนภาษีของ ตนเอง

เนื้อหา: 6. อคติเชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน (Behavioral Biases Related to Investing)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK22 ตระหนักดีว่านักลงทุนอาจไม่ได้ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเสมอไปเนื่องจากมีอคติ	IA26 สังเกตสัญญาณของอคติทางอารมณ์หรือความรู้ความเข้าใจเมื่อตัดสินใจลงทุน	IB19 รับรู้ว่าคุณลักษณะของมนุษย์ เช่น อารมณ์สามารถส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในลักษณะที่ไม่คาดคิดได้
IK23 ให้ตัวอย่างอคติทางอารมณ์หรือความรู้ทั่วไปที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน	IA27 หลีกเลี่ยงการตัดสินใจลงทุนที่หุนหันพลันแล่น	IB20 รับรู้ว่าวินัยในการลงทุนสามารถลดอคติทางพฤติกรรมได้
IK61 ตระหนักว่าลักษณะของมนุษย์ เช่น อารมณ์หรืออคติทางปัญญาอาจส่งผลกระทบต่อตัดสินใจลงทุนในรูปแบบที่ไม่คาดคิด	IA28 ตัดสินใจลงทุนโดยอาศัยข้อมูลข้อเท็จจริง	
IK62 ตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายตามกระแสสังคม (Social trading)		

เนื้อหา: 7. กลโกงและการถูกหลอกในการลงทุน (Investment scams and fraud)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK24 อธิบายคุณสมบัติหลักของการหลอกลวงการลงทุนและการฉ้อโกงทั่วไป	IA29 รับรู้ว่ามีการใช้กลยุทธ์ที่ใช้ในการหลอกลวงการลงทุนหรือการฉ้อโกง	IB21 มีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้วิธีหลีกเลี่ยงการหลอกลวงการลงทุนและการฉ้อโกง
IK25 ระบุแหล่งที่มาสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการหลอกลวงการลงทุนและการฉ้อโกงที่ได้รับรายงาน	IA30 ตั้งคำถามกับข้อเสนอการลงทุนที่ดูดีเกินจริง	IB22 มั่นใจในการตั้งคำถามว่าการลงทุนอาจเป็นการฉ้อโกงหรือไม่
IK42 ตระหนักว่ามิจฉาซีพมิกใช้คริปโทเคอร์เรนซีหลอกลวงเหยื่อให้มาลงทุนโดยแอบอ้างผลตอบแทนสูง	IA31 รายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เมื่อสงสัยว่ามีการหลอกลวงการลงทุนหรือการฉ้อโกง	IB23 มั่นใจที่จะรับทราบว่ามีหลอกลวงการลงทุนหรือการฉ้อโกงเกิดขึ้น หากปรากฏชัดเจน
IK143 คำนึงถึงความเสี่ยงเมื่อใช้งานระบบดิจิทัล เช่น การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในทางที่ผิด ภัยไซเบอร์ ฟิชซิง การแฮกข้อมูล		IB24 ตระหนักว่าไม่มีการลงทุนที่ “ความเสี่ยงต่ำผลตอบแทนสูง”
IK144 เข้าใจแนวคิดของการลงทุนเพื่อความยั่งยืนที่ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อความยั่งยืนจริง หรือ Greenwashing และการนำไปใช้แนวคิดนี้ไปใช้		IB95 ปรับการตัดสินใจลงทุน เมื่อตระหนักถึงการลงทุนเพื่อความยั่งยืนที่ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อความยั่งยืนจริง (Greenwashing)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK149 เข้าใจแนวคิดของการฟอกเขียว (Greenwashing) และการนำไปใช้		

ทักษะการเงินดิจิทัล

เนื้อหา: 2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK36 เข้าใจว่าค่าธรรมเนียม ค่าคอมมิชชั่น และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของผลิตภัณฑ์การลงทุนขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการและช่องทางการขาย	IA44 มีแรงจูงใจในการติดตามการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเกิดใหม่ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน	IB30 รู้วิธีใช้คริปโทเคอร์เรนซีประเภทต่าง ๆ อย่างปลอดภัยและเป็นไปตามกฎหมาย
IK41 ตระหนักถึงความเสี่ยงของการใช้คริปโทเคอร์เรนซีในการชำระเงินหรือการลงทุน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ “แพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซี” (เช่น ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีหรือความเสี่ยงอื่น ๆ) ซึ่งอาจส่งผลกระทบทางการเงิน		IB60 ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ เช่น ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ใช้บล็อกเชน (Blockchain) อย่างสินทรัพย์ดิจิทัลและ ICO (Initial Coin Offering)
IK56 ตระหนักถึงการมีอยู่ของ Crypto-Assets ประเภทต่าง ๆ และมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงและแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กลุ่มนี้		

เนื้อหา: 3 กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling process of Investment Products)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK15 ระบุความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์จากการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลงทุน	IA11 ใช้ทรัพยากร เครื่องมือ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นกลางและเป็นอิสระเพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุน	
IK43 รู้ว่ามีช่องทางในการลงทุนที่หลากหลาย เช่น การซื้อผ่านเจ้าหน้าที่ ซื้อผ่านช่องทางออนไลน์		

เนื้อหา: 4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
		IB35 สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงราคาสินทรัพย์ ทางเลือกเพื่อการลงทุนที่เราถือครองอยู่เสมอ เช่น ทองคำ คริปโทเคอร์เรนซี

เนื้อหา: 5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK58 ตระหนักถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับ การถือหุ้นของบริษัท IK120 ตระหนักถึงแนวคิดเรื่องการขโมยข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงผลกระทบ ทางการเงิน ควรได้รับการปกป้องและ แบ่งปันด้วยความระมัดระวัง		

เนื้อหา: 7. กลโกงและการถูกหลอกในการลงทุน (Investment Scams and Fraud)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK142 ตระหนักว่ามีฉาชีพมักใช้คริปโทเคอร์เรนซี หลอกลวงเหยื่อให้มาลงทุนโดยแอบอ้าง ผลตอบแทนสูง IK143 คำนึงถึงความเสี่ยงเมื่อใช้งานระบบดิจิทัล เช่น การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในทางที่ผิด ภัยไซเบอร์ ฟิชซิง การแฮกข้อมูล IK144 เข้าใจความสำคัญของการเก็บรักษาข้อมูล ส่วนบุคคล ข้อมูลทางการเงิน และรหัสผ่าน โดยเฉพาะการซื้อของผ่านทางอินเทอร์เน็ต		

ทักษะการเงินเพื่อความยั่งยืน

เนื้อหา: 1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานการลงทุน (Basic Investing Principles and Concepts)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK108 เข้าใจว่าปัจจัยด้านความยั่งยืนและนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศอาจมีผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนของการลงทุน IK109 รู้ว่าความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม หรือธรรมาภิบาลอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัท		IB102 เลือกกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้สินทรัพย์ที่ลงทุนมีความยืดหยุ่นต่อปัจจัยและความเสี่ยงระยะกลางถึงระยะยาว (รวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ)

เนื้อหา: 2. ลักษณะของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Investment Product Attributes)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK47 รู้จักผลิตภัณฑ์การลงทุนอย่างยั่งยืนที่มีอยู่ในตลาด เช่น หุ้นยั่งยืน IK48 รู้ปัจจัยความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมาภิบาล เพื่อตัดสินใจเลือกลงทุนในธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืน (ESG) IK52 รู้ว่าผลิตภัณฑ์การลงทุนที่แตกต่างกันอาจมีลักษณะความยั่งยืนที่แตกต่างกัน (สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ หรือ ESG) IK94 รู้จักผลิตภัณฑ์การเงินเพื่อการเกษียณว่ามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ความยั่งยืนมากน้อยเพียงใด IK131 ตระหนักถึงการนำมาใช้และความหมายของมาตรฐานผลิตภัณฑ์และฉลากที่ยั่งยืนต่าง ๆ	IA41 ตระหนักว่าควรสอบถามเกี่ยวกับขอบเขตของผลิตภัณฑ์การลงทุนว่าตรงตามเกณฑ์ความยั่งยืนหรือไม่ IA49 มั่นใจที่จะถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อการเกษียณ ว่ามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ความยั่งยืนหรือไม่ IA64 มีแรงจูงใจในการเลือกผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สอดคล้องกับความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืน	IB37 สามารถหาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สอดคล้องกับความต้องการด้านความยั่งยืนของตนเอง IB39 สามารถสอบถามที่ปรึกษาทางการเงินเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนที่มีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความยั่งยืน IB58 เลือกผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อการเกษียณให้สอดคล้องกับความเสี่ยงของตนเองและมีคุณลักษณะด้านความยั่งยืน IB66 คำนึงถึงผลตอบแทนของการลงทุน ความมั่นคงและความยั่งยืนทางการเงินของตนเองเมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน IB82 สามารถค้นหาข้อมูลที่เปิดเผยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน รวมถึงข้อมูลด้านความยั่งยืน

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK132 ตระหนักถึงข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลสำหรับบริษัททางการเงิน กองทุนและผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินอื่น ๆ รวมถึงข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนและการเข้าถึงเอกสารการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ IK133 รู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและจัดทำบันทึกเกี่ยวกับความยั่งยืนของกองทุน IK134 เข้าใจเอกสารการเปิดเผยเกี่ยวกับบริษัท เงินทุนและผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินอื่น ๆ รวมถึงเอกสารการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน		

เนื้อหา: 3 กระบวนการซื้อขายผลิตภัณฑ์การลงทุน (Buying/Selling Process of Investment Products)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
	IA42 มีความมั่นใจและแรงจูงใจในการเปรียบเทียบระดับความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์การลงทุน เช่น ผลการประเมิน ESG การจัดอันดับองค์กรที่สะท้อนเป้าหมายความยั่งยืน	IB140 วิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์การออมและการลงทุนที่น่าเชื่อถือ

เนื้อหา: 4. การเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์การลงทุน (Owning Investment Holdings)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK59 ระหนักว่ากลยุทธ์การลงทุนที่แตกต่างกันสามารถนำไปใช้ในการลงทุนตามความต้องการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนของตนเอง เช่น หลีกเลี่ยง	IA40 มีแรงจูงใจที่จะหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ถือครองอยู่หรืออยู่ในแผนที่จะลงทุน เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์นั้นตรงตามความต้องการด้านความยั่งยืนหรือไม่	IB38 สามารถผสมผสานความชอบส่วนบุคคล เป้าหมายการลงทุน ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ระยะเวลาในการลงทุน และความยั่งยืน มาใช้ในการตัดสินใจลงทุน

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
การลงทุนในบางภาคส่วนหรือ บริษัท หรือมีส่วนร่วม ร่วมกับการกำหนดเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง		
IK130 สามารถกำหนดความชอบส่วนบุคคล ด้านความยั่งยืนได้โดยใช้ข้อมูลที่เชื่อถือได้		IB43 เลือกกลยุทธ์การลงทุนในแง่ของการถอนการลงทุน หรือการมีส่วนร่วมหรือทั้งสองตามสถานการณ์และ ความชอบส่วนบุคคล
IK154 เข้าใจว่าการตัดสินใจทางการเงินของแต่ละบุคคล มีผลต่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจชุมชนและสังคม โดยรวม ผลกระทบแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับระดับ ความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ซื้อ		IB80 สามารถอธิบายความชอบของตนเองต่อผลิตภัณฑ์ ทางการเงินได้ (เช่น ในแง่ของความเสียหายหรือ ความชอบ รวมถึงความชอบด้านความยั่งยืนของ ตนเอง)
		IB81 ตัดสินใจอย่างมีข้อมูลโดยสอดคล้องกับความชอบ ส่วนบุคคลด้านความยั่งยืนตามมาตรฐานและ ฉลากที่เชื่อถือได้สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน
		IB83 สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความชอบส่วนบุคคลด้านความยั่งยืน และ ความต้องการอื่น ๆ โดยอาศัยข้อมูลที่เปิดเผย ในกองทุน บริษัท หรือผลิตภัณฑ์และบริการทาง การเงิน
		IB84 เลือกกองทุนที่รับผิดชอบต่อข้อมูลพันในการมีส่วน ร่วม เช่น โดยการตรวจสอบบันทึกการลงคะแนน เสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี

เนื้อหา: 5. สิทธิและความรับผิดชอบของผู้ลงทุน (Investors' Rights and Responsibilities)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK44 ตระหนักถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการถือหุ้น รวมถึงผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนด้วย		IB41 สามารถมีส่วนร่วมในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ถือหุ้น โดยพิจารณาว่าสอดคล้องกับเกณฑ์ความยั่งยืน ESG และความชอบส่วนบุคคลหรือไม่

เนื้อหา: 7. กลโกงและการฉ้อโกงในการลงทุน (Investment Scams and Fraud)

ความรู้	ความคิด	พฤติกรรม
IK149 เข้าใจแนวคิดของการลงทุนเพื่อความยั่งยืนที่ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อความยั่งยืนจริง หรือ Greenwashing และการนำไปใช้แนวคิดนี้ไปใช้		IB95 ปรับการตัดสินใจลงทุน เมื่อตระหนักถึงการลงทุนเพื่อความยั่งยืนที่ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อความยั่งยืนจริง (Greenwashing)

CMD F
Thailand Capital Market
Development Fund

31st July 2024